

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня магістра

студента Колесніка Андрія Валерійовича

академічної групи 073м-19з-2

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

на тему Формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності (за матеріалами Філії «Вільногірський гірничо-металургійний комбінат» АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Бардась А.В.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Бардась А.В.			

Дніпро
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

_____ Швець В.Я.

(підпис)

«01» вересня 2020 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня магістра**

студенту Колесніку А.В. академічної групи 073М-19з-2

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

на тему Формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності (за матеріалами Філії «Вільногірський гірничо-металургійний комбінат» АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____ № _____

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретично-методологічний розділ	Теоретично-методичні основи управління зовнішньоекономічною діяльністю за рахунок формування стратегії конкурентних переваг підприємства	01.09.2020 р. – 30.09.2020 р.
Дослідницько-аналітичний розділ	Аналіз фінансово-господарської та зовнішньоекономічної діяльності підприємства	01.10.2020 р. – 31.10.2020 р.
Проектно-рекомендаційний розділ	Заходи щодо підвищення ефективності управління зовнішньоекономічною діяльністю Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» за рахунок утворення конкурентних переваг	01.11.2020 р. – 12.12.2020 р.

Завдання видано _____

Бардась А.В.

(підпис керівника)

Дата видачі «01» вересня 2020 року

Дата подання до екзаменаційної комісії «14» грудня 2020 року

Прийнято до виконання _____

Колеснік А.В.

(підпис студента)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра
студента групи 073м-19з-2
НТУ «Дніпровська політехніка»
Колесніка Андрія Валерійовича

на тему: Формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності (за матеріалами Філії «Вільногірський гірничо-металургійний комбінат» АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»)

Ключові слова: Зовнішньоекономічна діяльність, експорт, стратегія конкурентних переваг, титановмісні руди і концентрат.

Структура роботи: 79 сторінок комп'ютерного тексту; 16 рисунків; 25 таблиць; 33 джерела посилання.

Об'єкт розроблення – процес формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому: визначено стратегічні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю; розглянуто особливості організації служби зовнішньоекономічної діяльності та підвищення її ефективності; досліджено сутність стратегічного управління ЗЕД; визначено організаційно-економічну характеристику Філії «Вільногірський гірничо-металургійний комбінат» АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» і його продукції; надано характеристику ринку титановмістних концентратів та зовнішньоекономічної діяльності Філії «ВГМК» АТ «ОГХК»; проаналізовано економічні та фінансові показники діяльності підприємства; досліджено загрози та конкурентні можливості виходу Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» на міжнародні ринки; розроблено конкурентну стратегію Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» на ринку Туреччини; рекомендовано заходи забезпечення конкурентних переваг Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» на нових міжнародних ринках.

Методи дослідження – SWOT-аналіз; прогнозування з використанням лінії тренду; статистичний аналіз; графічні; узагальнення.

Результати кваліфікаційної роботи магістра рекомендовано для використання на підприємствах, що здійснюють видобуток корисних копалин та здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.

Сфера застосування: використанні синергічної інтегрованої стратегії, внаслідок чого Філія «ВГМК» АТ «ОГХК» укладе прямі договори на постачання титановмістних руд і концентратів через утворений інтегрований відділ збуту, що у свою чергу дозволить збільшити виручку від реалізації на 4%. Штатний розклад збутової фірми Філія «ВГМК» АТ «ОГХК», яка буде інтегрована з Eті Krom Ink налічує 4 особи, річні витрати на утримання 1128 тис. грн.

Економічна ефективність запропонованих заходів: 140791 тис. грн.

Значимість роботи – впровадження стратегії локальної інноваційної діяльності дозволить знизити трудомісткість продукції за рахунок оснащення робочих місць операторів пневматичними перфораторами та покращити якість продукції.

SUMMARY

Master's qualification thesis
Student group 073M-193-2
Dnipro University of Technology
Koliesnik Andrij Valerijovych

Formation of the strategy of competitive advantages of foreign economic activity
(based on the materials of “Vilnohirsk Mining and Metallurgical Plant” Subsidiary,
JSC “United Mining and Chemical Company”)

Key words: Foreign economic activity, export, strategy of competitive advantages, titanium-containing ores and concentrate.

Structure of the work: 79 pages of computer text; 20 drawings; 20 tables; 30 sources of links.

Object of the research is the process of forming a strategy of competitive advantages of foreign economic activity.

Purpose of qualification thesis – theoretical justification and development of practical recommendations for the formation of a strategy of competitive advantages of foreign economic activity.

Main results of qualification thesis degree are: strategic aspects of foreign economic activity management are determined; the peculiarities of the organization of the service of foreign economic activity and increase of its efficiency are considered; the essence of strategic management of foreign economic activity is investigated; the organizational and economic characteristics of the JSC “United Mining and Chemical Company” and its products have been determined; the characteristic of the market of titanium-containing concentrates and foreign economic activity of the JSC “United Mining and Chemical Company” is given; the economic and financial indicators of the enterprise activity are analyzed; the threats and competitive opportunities for JSC “United Mining and Chemical Company” to enter international markets were studied; developed a competitive strategy of JSC “United Mining and Chemical Company” on the Turkish market; measures to ensure the competitive advantages of JSC “United Mining and Chemical Company” in new international markets are recommended

Research methods – SWOT-analysis; forecasting using a trend line; statistical analysis; graphic; generalization.

The results of qualification thesis are recommended to use in enterprises engaged in mining and foreign economic activity.

Scope: the use of a synergistic integrated strategy, as a result of which the JSC “United Mining and Chemical Company” will enter into direct contracts for the supply of titanium-containing ores and concentrates through the established integrated sales department, which in turn will increase sales revenue by 4%. The staffing schedule of the sales company JSC “United Mining and Chemical Company”, which will be integrated with Eti Krom Ink, includes 4 people, annual maintenance costs UAH 1,128,000.

The economic efficiency of the proposed measures – 140791 thousand UAH.

The significance of the work – the implementation of the strategy of local innovation will reduce the complexity of products by equipping the workplaces of operators with pneumatic perforators and improve product quality..

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Теоретично-методичні основи управління зовнішньоекономічною діяльністю за рахунок формування стратегії конкурентних переваг підприємства.....	7
1.1 Стратегічні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю.....	7
1.2 Організації служби зовнішньоекономічної діяльності та підвищення її ефективності.....	11
1.3 Сутність стратегічного управління ЗЕД.....	14
2 Аналіз фінансово-господарської та зовнішньоекономічної діяльності підприємства.....	23
2.1 Організаційно-економічна характеристика Філії «Вільногірський гірничо-металургійний комбінат» АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» і його продукції.....	23
2.2 Характеристика ринку титановмістних концентратів та зовнішньоекономічної діяльності Філії «ВГМК» АТ «ОГХК».....	25
2.3 Аналіз економічних показників діяльності Філії «ВГМК» АТ «ОГХК»	31
2.4 Аналіз фінансового стану Філія «ВГМК» АТ «ОГХК».....	39
3 Заходи щодо підвищення ефективності управління зовнішньоекономічною діяльністю Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» за рахунок утворення конкурентних переваг	54
3.1 Загрози та конкурентні можливості виходу Філія «ВГМК» АТ «ОГХК» на міжнародні ринки.....	54
3.2 Розробка конкурентної стратегії Філія «ВГМК» АТ «ОГХК» на ринку Туреччини.....	57
3.3 Забезпечення конкурентних переваг Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» на нових міжнародних ринках.....	62
Висновки.....	71

Перелік джерел посилання.....	77
-------------------------------	----

ВСТУП

Актуальність обраної теми полягає в тому, що в умовах глобалізації світового господарства та міжнародних економічних відносин роль та значення зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) має великий вплив як для економіки країни в цілому, так і для окремого підприємства. Зовнішньоекономічна діяльність має великий вплив на ефективну діяльність та ріст підприємства, регіону, держави. У сучасних умовах демонополізації ЗЕД основним осередком зовнішньоекономічного комплексу країни є підприємство, в якого є здатність самому реалізовувати зовнішньоекономічні операції та брати відповідальність за управління своєю зовнішньоекономічною діяльністю. ЗЕД є ефективним засобом збільшення прибутку та конкурентоспроможності та отримання економічних і політичних переваг, також вона має значний вплив у стратегічному управлінні підприємства. Динамічність ринку України та поява нових запитів та змін у позиції споживача обумовлюють на сьогодні велику значущість для використання стратегічного управління ЗЕД, що допомагає підприємству виживати в конкурентній боротьбі в довгостроковій перспективі.

Здійснення зовнішньоекономічної діяльності вимагає розробки стратегії відповідного управління, оскільки така діяльність є більш ризикованою і вимагає врахування багатьох чинників не лише усередині країни, а й тих, що пов'язані з функціонуванням підприємств-партнерів.

При здійсненні зовнішньоекономічної діяльності суб'єкти господарювання знаходяться під впливом багатьох факторів, як прямого, так і непрямого впливу. Одним з найвагоміших вважається діяльність держави щодо формування умов ефективної співпраці національних виробників із зовнішніми контрагентами. Визначення стратегічних альтернатив здійснення зовнішньоекономічної діяльності спрямовано на врахування усіх витрат, що пов'язані з конкретним видом діяльності на конкретному

зовнішньоекономічному ринку. При цьому при визначенні усіх альтернатив необхідне всебічне врахування конкурентних переваги, які виникають через міжнародний розподіл праці в інтересах розвитку економіки, науково-технічного прогресу та покращення рівня життя.

Загальновідомим є факт, що ефективність зовнішньоекономічної діяльності є підґрунтям своєчасного наповнення бюджету країни валютними ресурсами. Саме тому формування конкурентних переваг будь-якого підприємства дозволяє отримати й зростання економічних показників як конкретної галузі, так і держави в цілому.

Для рівнозначного партнерства європейськими країнами та процесу інтеграції, нашій країні необхідно створити нову економічну систему, стабілізувати економічні відносини, подолати кризи економіки, зменшити комунікаційні бар'єри; налагодити активні і взаємовигідні зв'язи з країнами-контрагентами. Для цього має бути створена інфраструктура, яка здатна функціонувати з нею в одній системі координат [8].

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності.

Для досягнення цієї мети, у роботі були виконані такі задачі дослідження:

- визначено стратегічні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю;
- розглянуто особливості організації служби зовнішньоекономічної діяльності та підвищення її ефективності;
- досліджено сутність стратегічного управління ЗЕД;
- визначено організаційно-економічну характеристику Філії «Вільногірський гірничо-металургійний комбінат» АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» і його продукції;
- надано характеристику ринку титановмістних концентратів та зовнішньоекономічної діяльності Філії «ВГМК» АТ «ОГХК»;

- проаналізовано економічні та фінансові показники діяльності підприємства;
- досліджено загрози та конкурентні можливості виходу Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» на міжнародні ринки;
- розроблено конкурентну стратегію Філія «ВГМК» АТ «ОГХК» на ринку Туреччини;
- рекомендовано заходи забезпечення конкурентних переваг Філії «ВГМК» АТ «ОГХК» на нових міжнародних ринках.

Об’єкт дослідження – процес формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності.

Предмет дослідження – теоретичні, методологічні та організаційно-економічні підходи до формування стратегії конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності.

Методи дослідження: SWOT-аналіз; прогнозування з використанням лінії тренду; статистичний аналіз; графічні; узагальнення.

Практична значущість полягає у використанні синергічної інтегрованої стратегії, внаслідок чого Філія «ВГМК» АТ «ОГХК» укладе прямі договори на постачання титановмісних руд і концентратів через утворений інтегрований відділ збуту, що у свою чергу дозволить збільшити виручку від реалізації на 4%. Штатний розклад збутової фірми Філія «ВГМК» АТ «ОГХК», яка буде інтегрована з Eti Krom Ink налічує 4 особи, річні витрати на утримання 1128 тис. грн. Впровадження стратегії локальної інноваційної діяльності дозволить знизити трудомісткість продукції за рахунок оснащення робочих місць операторів пневматичними перфораторами та оновлення застарілої підйомної машини на нову; та покращити якість продукції за рахунок встановлення ударно-валкових дробарок. Економічний ефект складе 140791 тис. грн.